

Maša Oliver

**Lucija in Damijan Stepančič: *Na otoku zakladov.*
Dob pri Domžalah: Založba Miš, 2013.**

Ustvarjalni tandem Lucija in Damijan Stepančič je slovenski javnosti dobro znan že več kot desetletje. Njuni samostojni ustvarjalni poti sta – vsaka na svojem področju – uspešni in bogati, poleg lastnih avtorskih del pa nas že nekaj let razvajata s skupnimi projekti. Sprva so pod scenaristično taktirko Lucije in pod Damijanovo spretno risarsko roko nastajali stripi, nato tudi dela za otroke. Leta 2009 je izšla dvojezična slikanica *Počekani ropar* s pripadajočim *Čečkalnikom*, leto pozneje *Martinček in dinozavri*. Za poučno delo *Kako so videli svet?* sta leta 2011 prejela nagrado zlata hruška.

Lansko leto je prineslo novo slikanico z morskotematiko, ki očitno še posebej navdihuje ilustratorja. *Na otoku zakladov* je hudomušna zgodba o piratih brodolomcih in srečnem princu, ki se čisto po naključju ob istem času znajdejo na otoku sredi oceana in se po spletu nenavadnih naključij ne srečajo neposredno. Kar pa ne prepreči zabavnega zapleta med njimi.

Zgodba slikanice odpira mnoga branja in razumevanja. Opominja nas, da je radovednost kvaliteta/vrednota, ki nam odkriva svet v čudežni luči. Le tistim opazovalcem, ki svet raziskujejo z radovednimi očmi in zvedavim korakom, se ta razkriva s pravimi zakladi in jih tako obogati. Ostali pa, zaviti v lasten dolgčas in obup, ostajajo zaslepljeni in slepi za raznolikost, lepoto in pravo bogastvo. Na to aludira že sama struktura zgodbe. Njen pripovedni tok zapusti zdolgočasene pirate, ki jih spremlja na začetku, in se raje poda na pustolovščino z zvedavim princem. Od trenutka, ko v zgodbi nastopi princ, mu pripovedni tok zvesto sledi, z njim zapusti otok in odpluje s pomočjo naklonjenih mu vetrov. Pogled na koncu zgodbe je tako usmerjen v novo pustolovščino, jezo piratov, ki spet postanejo ujetniki otoka/samih sebe, pa si lahko le predstavljamo. Zgodba preigrava pojem bogastva ter ga sooča z vrednotami, kot so svoboda, radovednost, igrivost, samostojnost, neodvisnost ... Izkaže se, da tudi bogastvo zahteva visok davek, če dragocenosti ugledamo v napačni

luči. Obenem nas opozarja na naše lastne zaklade, ki jih nosimo s seboj in včasih v viharnih časih pozabimo nanje. Pozabimo, kako zelo so dragoceni in krhki, in na to, da nam nikoli ne smejo postati samoumevni.

Pred nami je razkošno slikaniško doživetje v pravem pomenu besede, kjer si pripovedni glas podajata ilustracija in besedilo, ki učinkujeta kot harmonična celota. Pripovedna tokova v besedi in sliki sta pomensko enakovredna. Ponekod ilustracija dopolnjuje besedilo in nadaljuje pripovedno nit (tako je npr. pri vpeljavi in predstavitvi princa – v zgodbo ga vpelje besedilo, njegovo raziskovalno naravo pa natančneje predstavi ilustracija, na kateri so riba, kompas in zemljevid; enako velja tudi za konec zgodbe), drugje ilustracija podaja izhodišče, ki ga dopolni besedilo (npr. osrednji dve strani slikanice, kjer ilustracija pravega otoka zakladov napoveduje prinčevo odkritje). Ključne besede v zgodbi (dolgčas, jadrnica, zaklad) prehajajo v ilustracijo in postanejo del nje v podobi dima, ki se vije iz pipe enega od piratov. Struktura zgodbe in potek dogajanja sta odmerjeno premišljena, slog besedila pa kristalno izpiljen, čist in hudomušen. Bralce bodo razveselili humoren jezik in prikupni značaji. Prav naivnost junakov in njihova spontana narava pripeljeta do komičnega preobrata: dolgčas in obup poženeta pirate na prinčevo ladjo, princa pa radovednost priganja k raziskovanju otoka. Nenadoma se pred bralčevimi in prinčevimi očmi razkrije pravi otok zakladov: nenavadne, eksotične živali in rastlinje z bogatim okrasjem iz zakladnice piratov postanejo še bolj neverjetni, skorajda čudežni. Otok zaživi s svojimi zakladi šele, ko ga pirati zapustijo in ga lahko bralci doživljamo skozi zvedave prinčeve oči. Takrat se nam odpre popolnoma nova perspektiva. Silhete dreves nam odprejo vrata v pragozd, vse do skritih kotičkov, kjer se skrivajo eksotične živali. Njihovi zakladi se stopijo z otokom in postanejo del njegove narave. Takega odkrije princ in otoška narava ga bogato obdari.

Zvesti občudovalci Damijanovih ilustracij lahko njegova dela v izložbi Konzorcija prepoznamo že iz Kongresnega trga. Njegov slog je nezamenljiv in prepoznaven, a kljub temu vedno znova presenetli. Vsako novo delo je drugačno in sveže. Tokrat ilustracije prinašajo pravi kolaž raznorodnih stilov. Ilustrator kombinira motive kartografije in heraldike preteklih stoletij z imaginarijem primitivnih umetnosti ljudstev Oceanije ali morda Južne Amerike. Podobe, ki spremljajo princa, nas popeljejo med dnevniške zapiske in skice raziskovalcev Darwinovega časa. Uvodna ilustracija bo nemara koga spomnila na japonske upodobitve morskih viharjev. Kljub raznolikosti motivov pa ilustrator na neki čaroben način ostaja zvest svoji slogovni identiteti. Barve so naravne in zemeljske, kljub eksotični tematiki prevladujejo topli, uravnovešeni toni. Zdi se, kot da bi

se Damijan s svojimi barvicami in kolaži z maksimom Fikom odpravil na obisk k Mauriceu Sendaku in na poti srečal Paula Gauguina.

Branje slikanice bo obogatilo bralce vseh starosti. Kot opozarja založba, je priljubljena tematika piratov tokrat predstavljena v miroljubni, a kljub temu napeti zgodbi in bo zagotovo pritegnila najmlajše. Nasmeljali se bodo duhovito upodobljenim junakom, skupaj s princem raziskovali ne- navadni živalski svet in odkrivali neštete skrite zaklade. Starejše bralce pa bo očarala slikaniška harmonija besed in podob, ki vabi k novim in novim branjem.